

ORNITHOLOGISKE OPTEGNELSER OG NOTITSER FRA SORØEGNEN

AF

H. THORSØE

Efterstaaende Iagttagelser og Notitser over Fugle er anstillede i Aarene 1887—1921, da jeg var Skovfoged i Lille Bøgeskov og Bjernede Skov under Sorø Akademis 2det Skovdistrikt. Det er kun de Arter, der er knyttede til Skov, jeg har beskrevet, dog med Undtagelse af nogle sjældnere Arter, som jeg har ment, det kunde være af Interesse at medtage.

Rørdrum, *Botaurus s. stellaris*; en ♂ blev skudt i Munkebjerg Sø i August 1901. Eksemplaret findes nu i min Samling.

Taarnfalk, *Falco t. tinnunculus*. Et Par ynglede hvert Aar i Bjernede Skov.

Lærkefalk, *Falco s. subbuteo*, ynglede tidligere i Bjernede Skov og indtil Aaret 1907 i Lille Bøgeskov; efter den Tid har den ikke ynglet, men enkelte Individider har af og til været at se.

Vandrefalk, *Falco p. peregrinus*, saas af og til som Vintergæst. Fjer af plukkede Krager var at se efter dens Maaltider.

Musevaage, *Buteo b. buteo*. Tidligere ynglede Musevaagen hvert Aar i Lille Bøgeskov og Bjernede Skov, et Par i hver Skov, men i de senere Aar er den bleven mere sjælden, og ynglende findes den ikke mere; enkelte Individider var at se af og til. I de sidste Aar har jeg funden Musevaagen ynglende i Skovene ved Sorø.

Havørn, *Haliaëtus a. albicilla*, har jeg en Gang set flyve ud fra et Træ i Bjernede Skov.

Glente, *Milvus m. milvus*. Tidligere ynglede Glenten hvert Aar ved Kilden i Store Bøgeskov, i nogle Aar saas kun en

- enlig Glente, i 1910 ynglede den atter; det følgende Aar saas kun een Glente, og efter den Tid var den ikke mere at se.
- Spurvehøg, *Accipiter n. nisus*, ynglede hvert Aar.
- Fiskeørn, *Pandion h. haliaëtus*, var i enkelte Aar af og til at se paa Gennemrejse i St. Bøgeskov ved Søen.
- Natugle, *Strix a. aluco*, er alm. som ynglende.
- Mosehornugle, *Asio f. flammeus*, har jeg set en Gang i Bjernede Mose og skudt en Gang paa Gyrstinge Mark.
- Skovhornugle, *Asio o. otus*, ynglede hvert Aar i Bjernede Skov. Paa Foraarsaftener kunde man høre dens Parringskrig, og naar den i Flugten med et Smæk klaskede Vingerne sammen.
- Huldue, *Columba oe. oenas*; nogle faa Par ynglende i de gamle Bøge i St. Bøgeskov.
- Ringdue, *Columba p. palumbus*, er alm. som ynglende.
- Natravn, *Caprimulgus e. europaeus*, har jeg set et Par Gange paa Trækket.
- Isfugl, *Alcedo atthis ispida*, er skudt d. 14/12 1899 ved Gyrstinge Sø.
- Gøg, *Cuculus c. canorus*, ses hvert Aar som ynglende.
- Vendehals, *Jynx t. torquilla*, saa jeg i Bjernede Skov d. 27/4 99. Den 21. August 1905 saa jeg en Vendehals i Lille Bøgeskov.
- Stor Flagspætte, *Dryobates major pinetorum*, var tidligere alm. som ynglende, men i de senere Aar i Aftagende.
- Skovskade, *Garrulus g. glandarius*, er alm. som ynglende.
- Nøddekrige, *Nucifraga caryocatactes*. I Efteraaret 1900 kom der en stor Mængde Nøddekriger her til Skovene, og de blev her hele Vinteren; i St. Bøgeskov var der Nøddekriger at se hele Sommeren 1901. I Efteraaret 1911 saas atter nogle faa Nøddekriger.
- Allike, *Coloecus m. monedula*, yngler i de gamle Bøge i St. Bøgeskov.
- Raage, *Corvus f. frugilegus*. En Koloni findes i Lille Bøgeskov og en i Mørup Skov.
- Sortkrage, *Corvus c. corone*. En Sortkrage ♂ blev d. 4. Juli 1900 skudt i Nordskov, Nord for Sorø. Eksemplaret findes i min Samling.
- Ravn, *Corvus c. corax*. Til Aaret 1883 ynglede Ravnene i Nord-

skov. Til hen imod Midten af Halvfemserne ynglede den hvert Aar i St. Bøgeskov, men er efter den Tid fuldstændig forsvunden. Sidste Gang, den ynglede, laa Ungerne ihjelbidte under Reden, rimeligvis dræbte af en Maar.

Røddrygget Tornskade, *Lanius c. collurio*; nogle faa Par ynglede hvert Aar.

Stor Tornskade, *Lanius e. excubitor*, saas af og til paa Gennemrejse og som Vintergæst.

Silkehale, *Bombycilla g. garrulus*. I Januar 1893 saa jeg en mindre Flok Silkehaler ved min Bolig, d. 8. December 1913 saa jeg en Flok paa 23 sidde paa Skovhegnet i Lille Bøgeskov, og d. 19. September 1916 sad 8 Silkehaler i min Have.

Spætmejse, *Sitta europaea homeyeri*, er alm. som ynglende.

Hedelærke, *Lullula a. arborea*. Mindre Flokke saas hvert For- og Efteraar paa Trækket fra sidst i Marts og til først i April og fra Slutningen af September til hen imod Midten af Oktober. Den opholder sig altid paa Marker, der støder op til Skov.

Gærdesmutte, *Troglodytes t. troglodytes*, er alm. som ynglende.

Træløber, *Certhia familiaris macrodactyla*, saas af og til som ynglende.

Vandstær, *Cinclus c. cinclus*. En Vandstær blev skudt d. 30. November 1900 ved Gyrstinge Aa. I Vinteren 1905 saa jeg en Vandstær i Aaen ved min Bolig.

Brunelle, *Prunella m. modularis*, er alm. som ynglende.

Musvit, *Parus m. major*, Blaamejse, *P. c. coeruleus*, og Sumpmejse, *P. p. palustris*, er alle alm. som ynglende.

Sortmejse, *Parus ater*, har jeg set tre Gange i Bjernede Skov; sidste Gang, jeg saa den, var ⁷/₁₂ 1907.

Halemejse, *Aegithalos caudatus europaeus*, ses af og til om Vinteren strejfe om i mindre Flokke; nogle faa Gange har jeg truffet den som ynglende.

Tornsanger, *Sylvia c. communis*, Gærdesanger, *S. c. curruca*, Munk, *S. a. atricapilla*, og Havesanger, *S. borin*, er alle alm. som ynglende.

Gulbug, *Hypolais icterina*, er alm. som ynglende.

**Optegnelser over nogle Trækfugles Ankomst om Foraaret
til Lille Bøgeskov og Bjernede Skov.**

	Tidligste Datum for Ankomst	Sildigste Datum for Ankomst	Gennemsnits Datum for Ankomst	Optegnet i Antal af Aar
Sangdrossel, <i>Turdus ph. phiolomelos</i>	7. Marts	29. Marts	18. Marts	11
Løvsanger, <i>Phylloscopus trochilus fitis</i>	11. April	29. April	21. April	14
Skovpiher, <i>Anthus t. trivialis</i>	17. —	2. Maj	25. —	13
Rødstjert, <i>Phoenicurus ph. phoenicurus</i>	14. —	7. —	29. —	11
Broget Fluesnapper, <i>Muscicapa h. hypoleuca</i>	24. —	17. —	5. Maj	11
Munk, <i>Sylvia a. atricapilla</i> .	20. —	10. —	3. —	13
Gærdesanger, <i>Sylvia c. curruca</i>	22. —	9. —	2. —	14
Nattergal, <i>Luscinia luscinia</i> .	3. Maj	20. —	12. —	8
Gøg, <i>Cuculus c. canorus</i>	3. —	18. —	10. —	12
Forstuesvale, <i>Hirundo r. rustica</i>	25. April	18. —	4. —	12
Tornsanger, <i>Sylvia c. communis</i>	9. Maj	21. —	15. —	11
Havesanger, <i>Sylvia borin</i> ...	7. —	22. —	15. —	13
Gulbug, <i>Hypolais icterina</i> ...	14. —	27. —	20. —	13

**Optegnelser over nogle Fugles Ankomst til deres Yngleplads
i Lynge Mose.**

	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Vibe, <i>Vanellus vanellus</i> .	25/2	27/2	15/3	1/3	28/2	1/3	4/3	17/3	6/3
Horsegøg, <i>Capella g. galinago</i>	5/3	20/3	25/3	20/3	7/3	8/3	24/3	23/3	19/3
Rørverling, <i>Emberiza sch. schoeniclus</i>	4/4	18/3	30/3	2/3	24/3	22/3	26/3	—	—
Bynkefugl, <i>Saxicola r. rubetra</i>	23/4	3/5	5/5	1/5	4/5	1/5	4/5	4/5	30/4
Sivsanger, <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	8/5	—	5/5	9/5	10/5	5/5	5/5	12/5	6/5

- Kærsanger, *Acrocephalus palustris*, ynglede ved Aaen i min Have.
- Drosselrørsanger, *Acrocephalus a. arundinaceus*, hørte jeg synge for første Gang i Juni 1926 ved Sorø Sø.
- Løvsanger, *Phylloscopus trochilus fitis*, er alm. som ynglende.
- Gransanger, *Ph. collybita abietina*, har jeg hørt synge et Par Gange paa Gennemrejse mod Nord.
- Skovsanger, *Ph. s. sibilatrix*; nogle faa Par ynglede hvert Aar.
- Fuglekonge, *Regulus r. regulus*, er alm. som ynglende.
- Skovpiber, *Anthus t. trivialis*, er alm. som ynglende.
- Vindrossel, *Turdus m. musicus*, indfinder sig ofte i stor Mængde paa Trækket; en Gang har jeg set nogle faa Individuer, der overvintrede.
- Sangdrossel, *Turdus ph. philomelos*, og Solsort, *T. m. merula*, er alm. som ynglende.
- Misteldrossel, *Turdus v. viscivorus*. For en Del Aar tilbage opholdt et Par Misteldrosler sig om Sommeren i Bjernede Skov, hvor jeg antager, at de har ynglet. I Slutningen af Marts 1912 saa jeg 6 Misteldrosler i samme Skov.
- Sjagger, *Turdus pilaris*, ses af og til i Flokke paa Gennemrejse.
- Ringdrossel, *Turdus t. torquatus*, ses af og til Foraar og Efteraar paa Trækket.
- Rødstjert, *Phoenicurus ph. phoenicurus*, kunde være talrig paa Gennemrejse; enkelte Par blev for at yngle.
- Rødhals, *Erithacus r. rubecula*, er alm. som ynglende.
- Nattergal, *Luscinia luscinia*; nogle faa Par ynglede hvert Aar.
- Broget Fluesnapper, *Muscicapa h. hypoleuca*, var undertiden talrig om Foraaret paa Gennemrejse; enkelte Par blev for at yngle.
- Bogfinke, *Fringilla c. coelebs*, er alm. som ynglende.
- Kvækerfinke, *Fringilla montifringilla*, var alm. som Vintergæst; i Oldenaar saas den i meget store Sværme.
- Kærnebider, *Coccothraustes c. coccothraustes*; enkelte Par ynglede hvert Aar.
- Grønsisken, *Carduelis spinus*, saas hver Vinter i mindre Flokke sidde i Toppen paa nogle Ælletræer, hvis Frø de aad.
- Stillits, *Carduelis c. carduelis*, saas af og til som ynglende.

Tornirisk, *Carduelis c. cannabina*, er alm. som ynglende.

Bjergirisk, *Carduelis flavirostris*, saas undertiden i Flokke paa Markerne, siddende i Toppen af forskellige Urter, hvis Frø de aad.

Svenske, *Chloris c. chloris*; er alm. som ynglende.

Dompap, *Pyrrhula p. pyrrhula*, er alm. Vintergæst.

Lille Korsnæb, *Loxia c. curvirostra*, og Stor Korsnæb, *Loxia pityopsittacus*, saas af og til om Vinteren i mindre Flokke sidde i Kronen paa Gran- og Fyrretræer for at udpille Frø af Koglerne.

MOSEHORNUGLE, *Asio flammeus flammeus*,

I NORDGRØNLAND

AF

FINN SALOMONSEN.

I Juni 1925 blev en Mosehornugle set i Jacobshavn i Nordgrønland. Fuglen blev nedlagt af en Eskimo, som ikke kendte denne fremmedartede Fugl, og udstoppet af Hr. Assistent Rose Bjare. Hr. Bjare meddelte mig, at Fuglen kom flyvende fra Syd og satte sig paa en Tagrygning. Den var ret mager, og Maven var fuldkommen tom.

Denne Forekomst er den 3die nordligste i Grønland. Mosehornuglen er, efter Winge, i 1884 set endnu nordligere, nemlig ved Umanak, og i Juni 1889 blev en skudt ved Søndre Upernivik. Sydligere i grønne Ejland, Sukkertoppen o. s. v. er den oftere set, og i det sydligste Grønland yngler den maaske.